

PEKİŞTİREÇLER

Pekiştireç Kavramına Genel Bakış

Pekiştireç Nedir?

Pekiştirme sırasında sunulan sözel övgü, nesne ya da olaya pekiştireç denir. Pekiştirme davranış kazandırmak artırmak üzere kullanılan tekniğe verilen isimken pekiştireç bu süreçte kullanılan araçtır.

Neleri pekiştireç olarak kullanabilirim?

Pekiştireçler oldukça bireyselleştirilmiş araçlardır. Şöyle ki, bir çocuk için pekiştirici etkisi olan herhangi bir durum, olay ya da sözel övgü bir başka çocuk için pekiştirici özellik göstermeyebilir. Aynı zamanda, belirli bir zamanda bir çocuk için pekiştirici olan bir durum, nesne ya da olay farklı bir zamanda aynı çocuk için olmayabilir. Dolayısıyla, anne-babalar ve eğitimciler olarak mutlaka bu bakış açısıyla gözlemci olmalı ve çocuklarınızda en etkili olan pekiştireçlerin neler olduğu konusunda karar almalısınız.

Dikkat!

Pekiştireç sunarken beden diliniz, ses tonunuz, heyecan ve coşkunuz çocuk tarafından anlaşılabilir olmalıdır. Ayrıca, pekiştireci sunarken mutlaka memnuniyet bildiren abartılı bir ses tonu ve coşkulu bir ifadeyle gülümseyerek sunmaya özen gösteriniz.

Daha fazla bilgi edinmek için ziyaret etmeyi unutmayınız!

WWW.TOHUMOTIZMPORTALI.ORG

PEKİŞTİREÇLER

Hangi Pekiştiricileri Kullanabilirim?

Pekiştiriciler Türleri

Pekiştiriciler birincil ve ikincil pekiştiriciler olmak üzere iki genel grupta ele alınmaktadır.

Birincil (Öğrenilmemiş) Pekiştiriciler

Yemek, içmek, uyku ve barınmak gibi temel biyolojik ihtiyaçlarımızdır. Bu pekiştiriciler en etkili pekiştiriciler grubudur. Çünkü hayatımız boyunca bu pekiştiricilere gereksinim duyarız.

İkincil (Öğrenilmiş) Pekiştiriciler

Bu pekiştiriciler sonradan öğrendiğimiz pekiştiricilerdir. Oyuncaklar, etkinlikler, övgüler ya da semboller gibi. Aşağıda ikincil pekiştiriciler gruplarına örneklerle yer verilmiştir.

İkincil Pekiştiriciler Türleri Nelerdir?

Sosyal Pekiştiriciler

- Çak yapma
- Sarılma
- Aferin/bravo deme
- Baş okşama vb.

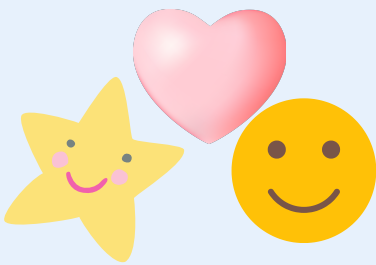
Nesne Pekiştiriciler

- Oyuncak taşıtlar
- Bebekler
- Toplar
- Pelüşler
- Baloncuk vb.

Etkinlik Pekiştiriciler

- Basket atma
- Trambolinde zıplama
- Bisiklete binme
- Dans etmek
- Bilgisayar oyunu oynama vb.

Dönüştürülebilir Sembol Pekiştiriciler

- Gülen yüz
- Madeni paralar
- Etiketli poker fişleri
- Renkli magnetler
- Ataclar vb.

Daha fazla bilgi edinmek için ziyaret etmeyi unutmayınız!

WWW.TOHUMOTIZMPORTALI.ORG

Bu infografik Tohum Otizm Vakfı Eğitim ARGE departmanı tarafından geliştirilmiştir.

Referans vermeden kullanmak, basım ve dağıtımını yapmak yasaktır.

arge@tohumotizm.org.tr

www.tohumotizm.org.tr

Kaynak: Yılmaz, D. (2019, Nisan 14). Otizmliler için Motivasyon Sistemleri Geliştirme [Video]. Youtube.

<https://www.youtube.com/watch?v=lyXIXAGxQLY>

Vuran, S. (Ed.). (2019). Eğitime uzanan yol projesi öğretmen eğitim kitapçığı. Tohum Otizm Vakfı.

Geliştiren: Uzm. Deniz Yılmaz

Editör: Uzm. Neslihan Canpolat-Çiğ